

Je kunt nog zo lang dood zijn

Een jeugd vol twijfels en experimenten

Voorwoord

Harrie is vlak na de Tweede Wereldoorlog geboren. Hij groeit op als zesde in een gezin met veertien kinderen. Het was geen ideaal maar wel een hecht gezin. Een grensgeval, waar smokkelen en stropen nog als puur avontuur gezien werden. Moeder was thuis en vader werkte als uitvoerder op de bouw in België. Ze woonden in een dorp op ongeveer twee kilometer van de grens. Vader was tijdens de oorlog ondergedoken. Hij was bang dat hij, net als zijn broers, opgehaald zou worden om in Duitsland te werken. Door smokkelen en stropen voorzag hij in het levensonderhoud van het jonge gezin. Na de oorlog ging hij hier nog even mee door.

De pastoor, burgemeester en andere notabelen werden in het dorp met overdreven respect benaderd. Dit respect was echter slechts uiterlijke schijn. Harrie keek vol verbazing naar de volwassenen. Hun leven bestond voornamelijk uit werken, naar de kerk gaan en braaf doen wat de notabelen wilden. Hij zag het nut van een dergelijk bestaan niet in en wilde zeker niet zo onderdanig door het leven gaan. Hij was niet bang voor een vroege dood en had het er wel eens met zijn moeder over. Zij lachte dit weg en zei dan ‘och jongen dood is het laatste’ of ‘je kunt nog zo lang dood zijn’.

Harrie trok meestal op met Bertus, zijn oudere broer en met Leo en Toon, de buurjongens. Bij Leo en Toon hadden ze zes kinderen, was moeder thuis en werkte vader als gemeenteambtenaar. Bertus was creatief en verstandig, Leo was erg handig en wist veel over de natuur, Toon zat bij Harrie in de klas en was de jongste van het stel. De vier vrienden waren allemaal ondernemend, maar er waren ook grote verschillen. We volgen Harrie van zijn zevende tot zijn dertiende levensjaar.

Het was een heel gepruts om de trein op stoom te krijgen, maar als je het krenge eenmaal aan de praat had, dan had je ook wat. De stoomtrein van Leo was een zeer indrukwekkend stuk speelgoed. Toch ging ook dit op den duur vervelen. Ze moesten iets verzinnen om het nog net iets spannender te maken. Bertus kwam met het voorstel om een lekkende spiritusfles op de trein te monteren en de trein kriskras over de houten vloer te laten rijden. Zodra er een mooi spiritusspoor gecreëerd was, zouden ze dit aansteken. Iedereen was enthousiast. Vakkundig monteerde Leo de spiritusfles. Hij had geen klein gaatje, maar een joekel van een gat in de fles gemaakt. De trein tufte vrolijk over de zoldervloer en liet een duidelijk spiritusspoor achter. Er lag nu een angstaanjagende hoeveelheid spiritus. ‘Laten we voordat we hier een lucifer bijhouden de fles verwijderen, anders wordt het een beetje te leuk,’ zei Bertus. Leo verwijderde de fles en Bertus haalde de lucifers tevoorschijn. ‘Is dit wel verstandig?’ vroeg Leo zich hardop af. ‘Ik denk het niet,’ zei Toon. ‘Hou er een lucifer bij en laten we genieten van het onverwachte,’ opperde Harrie. ‘Ik zal het aansteken, maar niet voordat we een paar emmers bluswater gehaald hebben,’ zei Bertus. ‘Wat zijn jullie toch een stelletje koekenbakkers,’ lachte Harrie, maar ging vervolgens wel samen met Leo een paar emmers water halen. ‘Waar gaan jullie met dat water naar toe?’ vroeg de moeder van Harrie. ‘We gaan er straks visjes in zetten,’ zei Harrie. ‘Dan is goed, maar knoei niet alles onder.’ Alles wat nu gereed en Bertus stak het spiritusspoor aan. Enkele seconden later was de zoldervloer een grote blauwe vuurzee. Ze schrokken hier wel even van, maar gingen ervan uit dat blauw vuur, koudvuur was en dus minder gevaarlijk. ‘Dat was gaaf,’ riep Harrie toen het vuur minder werd. ‘We hebben ook een houten vloer in de achterkamer. Daar hebben we meer ruimte en er staan minder brandbare spullen. Laten we daar een prachtig vervolg breien aan deze lekkende spiritustrein,’ stelde Bertus voor. Ze herhaalde de stunt in de achterkamer. Het bleef spannend en uiterst spectaculair. Plotseling stond de moeder van Harrie en Bertus in de deur. ‘Zijn jullie nu helemaal gek geworden?’ gilde ze in lichte paniek. ‘Ruim die spiritus op en doe dit nooit, maar dan ook nooit meer, want dit is echt levensgevaarlijk. Er is trouwens bezoek,’ zei ze en liep naar de woonkeuken. ‘Zullen wij dan maar naar huis gaan?’ zei Leo. ‘Nee, blijf gezellig hier. Harrie en ik gaan mee naar buiten,’ zei Bertus.

Tegen de garage stonden twee fietsen met een Belgisch belastingplaatje. Ze waren druk in gesprek, toen de vader van Harrie en Bertus, samen met een statige meneer, naar buiten kwam. ‘Hallo jongens, willen jullie meneer Stevens helpen met het rapen van wat appels?’ Nou, dat wilden ze wel doen. Meneer Stevens haalde enorme tassen van zijn fiets en plaatsten deze tussen de fruitbomen. Hij begon te rapen en zij hielpen enthousiast mee. Pa ging weer naar binnen. Zodra pa weg was, zei Stevens: ‘Ik heb liever geen beschadigd, afgefallen fruit. Volgens mij kunnen jullie allemaal goed klimmen. Hup, die bomen in en pluk maar wat mooie appels voor me.’ Harrie wist zeker, dat pa dit niet zo bedoeld had, maar durfde niets te zeggen. Meneer Stevens gooide het opgeraapte fruit weer uit zijn tassen en liet hen appels plukken. Zelf stond hij rustig toe te kijken. Toen de tassen bijna vol waren stopte ze. ‘Kom op luie donders, we zijn nog niet klaar, die tassen moeten helemaal vol,’ zei Stevens. Toen de tassen boordevol waren, monteerde Stevens de loodzware tassen weer op zijn Belgisch traptoestel. Zonder hen te groeten of te bedanken, ging Stevens weer naar binnen. ‘Wat een arrogante bal,’ zei Bertus. ‘Ja, mooie kennissen hebben jullie,’ merkte Leo fijntjes op. Harrie keek een beetje afwezig, hij was diep in gedachten verzonken. Plotseling begon hij te glimlachen. ‘Wat kijk je blij,’ zei Toon. ‘Dat ben ik ook. We hebben nog een appeltje met meneertje Stevens te schillen. Ik herinner me plotseling een verhaal van een oom van ons.’ ‘En mogen wij ook weten welk verhaal?’ vroeg Toon. ‘Natuurlijk. We halen alle appels uit de tassen en vullen deze met stenen en bladeren.’ ‘Dat is een verdomd goed voorstel, dat zal hem leren om in de toekomst minder arrogant en inhalig te zijn,’ zei Bertus. Met overdreven ijver werden de tassen geleegd en met het nieuwe goud gevuld. Aanvankelijk haalde ze kiezelstenen van de oprit, maar dat schoot voor geen meter op. Toon had een beter idee ‘laten we er een paar klinkers bij doen.’ Ze moesten opschieten, want het gezelschap kon elk moment naar buiten komen om de tuin te bewonderen. ‘De tassen zien er goed uit, maar zijn te zwaar. Dat valt meteen op. Er moeten een paar stenen uit en wat meer bladeren en oude kranten in en laten we bovenop een laagje beschadigde appels leggen,’ zei Leo. Ja, zo was het veel beter. De fiets stond er prachtig bij en nu maar wachten op de heer en mevrouw Stevens. Ze lummelden een beetje rond achter in de boomgaard. Niemand wilde het vertrek van deze appeldieven missen. Ze hadden het wachten bijna opgegeven, toen Stevens en zijn vrouw naar buiten kwamen. Stevens had een dikke sigaar in zijn gezicht staan en keek rond of hij de hele wereld bezat. Bij de fietsen bleef het stel nog lang praten met de ouders van Harrie en Bertus. Stap nu maar op, dacht Harrie, maar kennelijk hadden ze alle tijd. Uiteindelijk maakten ze aanstalten om te vertrekken. Pa hielp Stevens met het draaien van zijn zware fiets. Na een

stevige handdruk traptten ze, zwaarbeladen, richting België. De vrienden hadden het grootste plezier. Ze liepen snel naar de zijkant van het huis om de gasten vriendelijk uit te zwaaien. Meneer Stevens had het zichtbaar moeilijk met zijn zware last. 'Ik ben benieuwd of ze in België scherpere mesjes hebben dan bij ons. Zo niet, dan zal het moeilijk schillen worden,' zei Leo.' 'Pa zal hier zeker nog van horen, laten we hopen dat hij de humor hiervan ziet,' zei Bertus. 'Als hij hier boos om wordt, dan zullen we hem herinneren aan zijn verhalen over vroeger. Hij vertelt toch altijd met veel trots over de streken die zij uithaalden. Nee hij moet vooral zijn mond houden, hij heeft geen poot om op te staan. Daar komt nog bij, dat we niets kapot gemaakt hebben en dat die arrogante kieviet onze beste appels wilde pikken,' zei Harrie. Pa kwam naar buiten. 'Nou jullie hebben het naar je zin zo te zien.' 'Ja, we vermaken ons vandaag uitstekend,' zei Harrie. 'Nog bedankt voor het rapen van de appels,' zei pa. 'We hebben het met veel plezier gedaan,' zei Bertus. 'We hoorden van Stevens, dat er een Belgische tante van me overleden is. Ze wordt zaterdag begraven. Ma heeft het druk en kan niet mee. Hebben jullie zin om mee te gaan?' 'Dat lijkt me wel wat, ik heb nog nooit een Belgische begrafenis bijgewoond,' zei Harrie. 'Mogen Leo en Toon ook mee?' 'Dat is geen probleem. Realiseer je wel dat dit een begrafenis is en geen feest,' zei pa. Je kon zien dat pa niet erg betrokken was bij deze tante, hij was zeker niet diep ontroerd.

Op zaterdagmorgen stonden ze al vroeg klaar om mee naar België te gaan. Na een autorit van zo'n half uur waren ze op de plaats van bestemming. Ze troffen de familieleden op het kerkplein. Er hing een bedrukte sfeer, sommige tantes van pa huilden. Pa gaf een aantal mensen een hand. Plotseling was daar ook meneer Stevens. Wat deed die hier, hij was toch geen familie? Maar ja, dat waren Toon en Leo ook niet. Ze bleken goede kennissen te zijn van de tante van pa. Stevens en pa gaven elkaar een hand. Harrie hield zich opmerkelijk koest en bleef zover mogelijk uit de buurt. Op de manier hoe pa in hun richting keek, wisten ze, dat Stevens pa informeerde over hetgeen voorgevallen was. 'We moeten na de begrafenisplechtigheid even praten,' was het enige wat pa tegen hen zei. Ze liepen, in stilte, de kerk in. De mis vond Harrie wel interessant, veel zaken waren hetzelfde, maar de preek was totaal anders dan in zijn dorp. Er werd gewoon over het leven van de overledene verteld. Ze grepen niet terug op een of ander nietszeggend verhaal. Hij was aangenaam verrast. Vanuit de kerk ging het gezelschap te voet naar de begraafplaats. Harrie zag, van een afstand al, dat er een flinke kuil gegraven was. Over de kuil lagen een paar planken en twee dikke touwen. De kist werd op de planken gezet. Vier mannen pakten de

touwen en anderen verwijderden de planken. Plots nam het gejammer van de vrouwen in alle hevigheid toe. De vrouwtjes zijn hier nog emotioneler dan bij ons, dacht Harrie. Harrie en Toon keken elkaar eens aan. Kennelijk dachten ze hetzelfde. Op het uiten van emoties wonnen het de Belgen toch dik van de Nederlanders. Ook sommige heren pinkten een traantje weg. De mannen aan de touwen raakten ook licht ontroerd en zagen kennelijk niet goed waar ze mee bezig waren. Een touw werd veel sneller gevierd dan het andere en de kist ging hierdoor schuiven. De begrafenisondernemer probeerde het touw nog een stukje in te halen maar gleed uit en liet het touw los. De kist belandde nu, met een rotklap, bijna loodrecht in de kuil. Het is goed dat tante al dood is, anders zou ze zich wellicht doodgeschrokken zijn, dacht Harrie. Enkele vrouwen kregen het nu echt te kwaad. Hij kon dit gekrijs slecht aanhoren en vond het echt wat overdreven worden. Alsof ze zijn gedachten konden lezen, zetten ze er nog een tandje bij. De overledene was bijna negentig, waar zeuren ze nu over, dacht Harrie. De kist stond inmiddels loodrecht in het graf, de mannen aan de touwen waren kennelijk even onhandig als Harrie. Enkele mannen, waaronder pa, schoten te hulp. Het leed was nu snel geleden. Verder verliep alles volgens schema.

Na de begrafenis gingen ze naar een restaurant in de buurt, voor de koffietafel. De tafels waren zeer royaal gedekt. Voordat iedereen goed en wel aan tafel zat, hadden Harrie en Toon al een krentenbol achter de kiezen. Pa maakte met heftige gebaren duidelijk dat ze zich een beetje moesten beheersen. Harrie had de tante van pa nooit ontmoet, ze had daardoor nauwelijks invloed op zijn eetlust. Toch schakelde hij over op een lagere versnelling. Hij moest denken aan het vijftiwintigjarig huwelijksfeest van een oom en tante. Deze woonden in een mooie boerderij en hadden het feest groots aangepakt. Er waren zeer lange, rijkelijk gedekte tafels opgesteld. De gasten kwamen absoluut niets te kort. Harrie en Bertus zaten naast elkaar en hadden zich te goed gedaan aan de overheerlijke krentenmik. Toen ze voldaan achteroverleunden werden de tafels afgeruimd en verschenen de meest fantastische vlaaien op tafel. Zij hadden er toen spijt van gehad, dat ze zo veel krentenmik gegeten hadden. De overheerlijke vlaai kon er echt niet meer bij. Met een uiterste inspanning wist Harrie er toen nog een stuk puddingvlaai in te proppen. Dit zou hem niet nog eens overkomen. Nadat iedereen gegeten had en het huilen weggeëbd, verschenen de eerste borreltjes op tafel. De stemming kwam er nu echt in, er werd druk gepraat en steeds meer gedronken. Sommige mannen gingen biljarten, andere staken dikke sigaren op. Na een uur of twee werd er zelfs gezongen en het leek wel een feestelijke bijeenkomst in plaats van een begrafenis. Wat zo droevig begon, was binnen enkele uren veranderd in een groots familiefeest.

Wat leven we toch in een interessante wereld, dacht Harrie en wat zijn die volwassenen onvoorspelbaar. De burgemeester en de pastoor waren ook aanwezig. De burgemeester zag eruit als een gewone boer. Zo te zien was de afstand tussen het voetvolk en de notabelen hier kleiner dan bij hem in het dorp. Harrie was blij, dat hij deze Belgische begrafenis mee mocht maken. Hij bleef België een boeiend en leuk land vinden. De Nederlanders kunnen nog veel leren van die Belgen, vooral de manier waarop ze met elkaar omgaan was beter, vond Harrie. Het klassenverschil, in zijn dorp, was groot en zelfs in de kerk merkbaar. Als klein kind was hem al opgevallen, dat de notabelen vooraan in de kerk zaten en dat de arbeiders op hun tegel ergens achterin stonden. In de kerk kon je een plaats reserveren voor een jaar. In het najaar was er gelegenheid om op een plaats of bank te bieden. Niemand haalde het in zijn bolle kop om tegen de notabelen op te bieden. Die lui zaten dan ook allemaal gezellig samen vooraan in de kerk. Als hij vanaf de banken voor de jongens, in de zijbeuken, naar ze keek, dacht hij altijd aan de uitspraak van zijn moeder 'hoe groter de geest hoe groter het beest.' Hij wist niet of ze op deze mensen doelde, maar hij vertaalde dat wel zo. Harrie had er moeite mee, dat zelfs dode notabelen een betere plaats in en rond de kerk hadden dan het gewone volk. Op weg naar huis bracht pa het onderwerp Stevens ter sprake. 'Ik hoorde een vreemd en een beetje warrig verhaal van Stevens. Vertellen jullie me nu eens precies, maar dan ook precies wat er gebeurd is met die appels.' Bertus vertelde het hele verhaal. Hoe ze appels geraapt hadden, hoe Stevens de geraapte appels uit zijn tas gegooid had zodra pa weg was, hoe Stevens hen gevraagd had om appels te plukken en hoe hij ze aangezet had om de tassen helemaal vol te maken. Bertus vertelde ook dat Stevens naar binnen gegaan was zonder hen te bedanken of te groeten en hoe zij vervolgens de tassen met duurzaam fruit gevuld hadden. 'Wil je dit nooit meer uithalen! Dit hoort niet,' zei pa. Ze zagen echter, dat hij moeite had om een glimlach te onderdrukken en waren ervan overtuigd, dat pa hier later op de dag, samen met ma, hartelijk om zou lachen.

Harrie keek naar drie grotere jongens uit de buurt, die een balletje aan het trappen waren. Hij wilde graag meespelen, maar moest nog even geduld hebben. Ze hadden hem gezegd, dat ze eerst dit spelletje af wilden maken. Harrie stond wat ongeduldig op en neer te wippen langs het veld. Het duurde en duurde maar. Nu stonden ze met z'n drieën dicht bij elkaar wat te smiespelen en keken zijn kant op. Harrie kreeg een kleur. Die rotzakken voerden weer iets in hun schild. Nou, daar had hij dus helemaal geen zin in. Hij draaide zich om en ging er vandoor. Nog voordat hij twee passen gezet had riep Willem: 'Hé, het is goed Harrie, je mag nu met ons meespelen.' Harrie draaide zich om en keek Willem wat sceptisch aan. Hij liet zich niet graag voor de gek houden. Willem, de oudere broer van Toon en Leo, beschouwde hem als een plaag voor de buurt. Harrie had al vaker met hem aan de stok gehad. Willem kwam, met een brede grijns op zijn gezicht, naar hem toe. 'Kom nou, dan kunnen we een partijtje spelen. Twee tegen twee,' zei hij terwijl hij een arm om hem heen sloeg. Hij trok Harrie met zich mee het veld op. Harrie verzette zich, maar Willem was zeker twee jaar ouder en veel sterker. 'We spelen samen tegen hen,' zei hij samenzwerend. Harrie had al lang staan kijken en wilde heel graag meedoen. En als hij bij Willem in het team zat, zou die hem tenminste niet zo hard aanpakken. Ze liepen nu samen het veld op, de andere jongens stonden hen op te wachten. Zodra Willem en hij in de beurt waren doken ze plots gedrieën op Harrie. 'Hebbes!' riep Willem triomfantelijk. Harrie was het daar nog niet zo mee eens. Hij rukte en trapte of zijn leven ervan afhing. Dit had enig effect, maar uiteindelijk moest hij toch opgeven. Al joelend en juichend sleepten ze Harrie naar een doelpaal. Hij had geen idee wat ze van plan waren, tot het moment dat ze zijn schoenveters uit zijn schoenen trokken. Hij vreesde dat ze hem zouden vastbinden. Hij had gelijk. Ze bonden de twee veters aan elkaar en gebruikten ze om zijn handen achter zijn rug en om de doelpaal vast te maken. Harrie probeerde zich nog los te trekken, met als resultaat dat de schoenveters in zijn polsen sneden. Hij kon geen kant meer op. De grote jongens vonden zichzelf erg stoer en hadden de grootste lol. 'Oké, nu kan het echte voetballen beginnen,' riep een van de vrienden van Willem. 'Laten we penalty's gaan nemen,' stelde Willem voor. Dat zagen zijn vrienden wel zitten. Om de beurt stonden ze in het doel, terwijl de anderen hun best deden om de bal keihard tegen 'de paal' te

schieten. Lang niet alles was raak, maar dat gaf dan de doelman een goede reden om tegen Harrie aan te springen om zogenaamd de bal tegen te houden. Harrie probeerde zich met alle kracht te bevrijden. Hij kon wel janken van de pijn, maar nog erger was de vernedering. Hij hield echter zijn tranen in. Een jongen huult nu eenmaal niet. En bovendien wilde hij de heren niet nog meer voldoening geven. Hij probeerde de ballen en de stoten van de doelman zo goed mogelijk op te vangen. Ondertussen vervloekte hij alles en iedereen omdat hij de grotere jongens niet aankon. Dit zou hij niet zomaar laten passeren, hij zou ze terugpakken. Hier kregen ze spijt van, dat stond voor hem als een paal boven water. Het begon te miezeren en de jongens verlieten het veld. Willem kwam nog even naar hem toegelopen. Hij gooide stoer de bal van hand naar hand en vroeg op een sarcastische toon: 'Kom je morgen weer gezellig spelen, Harrie?' De anderen proestten het uit van het lachen. Harrie was echter witheet en spuugde Willem in het gezicht. 'Verdommen, jij vieze klootzak,' riep hij pissig, terwijl hij zijn gezicht schoonveegde. Hij trok Harrie nog eens flink aan zijn haren en liep met zijn vrienden het veld af. Harrie bleef boos en gefrustreerd achter. Toen hij beseftte dat ze hem niet losmaakten, riep hij ze nijdig na: 'Ik krijg jullie nog wel, lafaards.' De jongens lachten nog wat neerbuigend, maar liepen, zonder zich nog om te draaien, door. Harrie had inmiddels pijn in al zijn spieren. Hij durfde geen kracht meer op de schoenveters te zetten. Zijn polsen deden nu echt pijn en het gevoel verdween uit zijn handen. Het liefst wilde hij om hulp roepen, maar dat deed hij niet. Dat vond hij kinderachtig. Stel je voor, dat er een of andere aardige buurvrouw hem zou komen bevrijden. Die zou hij dan weer eeuwig dankbaar moeten zijn. Moedeloos hing hij aan de doelpaal. Hoewel het maar zachtjes miezerde, begon hij toch aardig nat te worden. Na een poosje hoorde hij iemand roepen. In eerste instantie durfde hij niet op te kijken, bang dat het Willem en zijn vrienden waren die hem nog even kwamen uitlachen. Na een tijdje keek hij toch maar op en zag, tot zijn vreugde, Toon. 'Harrie, Harrie, ik kom er aan,' hoorde hij nu. Hij kreeg tranen in zijn ogen van blijdschap. Hij had al gevreesd, dat hij hier de hele nacht vast zou zitten. 'Kom, ik maak je wel los.' Toon was niet zo slim geweest om een zakmes mee te nemen. Dit ondanks het feit dat Willem thuis vol trots had verteld hoe ze Harrie, die kleine rotzak, te grazen hadden genomen. De knopen zaten muurvast. Het duurde dan ook even voordat hij de knopen losgepeuterd had. Bij het losschieten, struikelde Harrie en viel voor dood op de grond. Zo bleef hij een tijdje liggen. Alles deed pijn. Hij rekte zijn spieren en wreef uitgebreid over zijn polsen. Toon hielp hem overeind. En toen knapte er iets in Harrie. Hij stootte een oerkreet uit en viel de doelpaal aan. Hij uitte daar al zijn frustratie en woede op. Hij schopte en sloeg. Nu liepen toch echt de tranen over zijn wangen. Dit waren tranen van woede. Hij wist het nu heel zeker, hier zouden die klootzakken voor boeten. Hij veegde de tranen uit zijn gezicht en haalde zijn neus een keer goed op. Hij wist niet zo goed waar

hij kijken moest. Hij schaamde zich voor het feit dat Toon hem had zien huilen. Deze deed echter alsof er niets aan de hand was. ‘We pakken ze wel terug,’ zei hij bemoedigend. Ja, dacht Harrie verbeterd, we pakken ze wel terug.

Harrie had de hele nacht liggen woelen in bed, dit tot ergernis van Bertus, zijn oudere broer, die naast hem lag. Ze sliepen met z’n vieren op een kamer en omdat Harrie weinig slaap nodig had, werd hij toch al als lastig ervaren. Maar deze nacht was het vrij extreem geweest en zijn broers hadden hem dit ook, op niet mis te verstane wijze, duidelijk gemaakt. Harrie was zo onrustig, omdat er allerlei plannen door zijn hoofd spookten. Hij was blij toen het ochtend was en veerde uit bed, vandaag was hij aan zet. Hij zou niet meer rusten, voordat hij die gemene voetballers teruggepakt had. Omdat zijn vijanden groter en sterker waren, kon hij geen rechtstreekse confrontatie aangaan. In het verleden had hij dit wel eens geprobeerd, maar had dit met blauwe plekken en een bloedneus moeten bekopen. Eerst de hoofdschuldige Willem maar eens aanpakken. Willem ging altijd met zijn fiets naar school. Harrie zou ervoor zorgen, dat hij vandaag extra vast in het zadel zat. Thuis vond hij, in vaders fietsenspullen, een volle tube lijm. Vlak voor schooltijd sloop hij de schuur bij Willem in. Er waren geen ramen in het hok en er kwam slechts weinig licht door de kieren. Terwijl hij de dop van de tube losdraaide hoorde hij de achterdeur dichtslaan. In allerijl smeerde hij bijna de hele tube uit over het zadel. Nu moest hij maken dat hij wegkwam. Er was echter geen tijd meer om ongezien via de deur weg te rennen. Hij hoorde voetstappen dichterbij komen en keek, enigszins in paniek, waar hij zich kon verstoppen. Hij dook ineen achter de werkbank en bleef met ingehouden adem zitten. Het was echter niet Willem die binnenkwam, maar Sjang, de vader van Willem. Hij werkte op het gemeentehuis en zat altijd strak in het pak. Hij pakte zijn fiets, haastte zich naar buiten en sprong, als een jonge god, op het zadel. Enkele seconden later werd de buurt opgeschrokken door een enorme vloek ‘godverdegodverdegloeiendegodver’. Harrie had, in het halfdonker, het verkeerde zadel van een antislip laag voorzien. Hij wilde wegrennen, maar dat was nu echt onmogelijk. Sjang was des duivels. Harrie kroop nog verder ineen en bleef stokstijf zitten. Door de deuropening had hij ruim zicht op het strijdtoneel op de binnenplaats. Door al het tumult kwam de hele familie naar buiten. Zonder vragen te stellen haalde Sjang ontzettend uit naar Willem en Leo. Willem vroeg in al zijn onschuld: ‘is er iets gebeurd pa?’ Hierop sloegen bij onze brave ambtenaar alle stoppen door. Hij gooide zijn fiets in de richting van Willem. Willem wist deze te ontwijken, maar struikelde en kwam met zijn mooie kop op de putrand terecht. Net goed dacht Harrie, maar toen hij zag dat Willem hevig bloedde had hij alweer spijt. An, de moeder van

Willem, begon te jammeren. Ook Sjang keek nu een beetje beduusd en trok zelfs wit weg. Al snel herstelde hij zich en zei: ‘de kop bloed altijd flink, meestal is er niets aan de hand.’ Het gezin liep naar binnen, vermoedelijk op zoek naar de verbandtrommel. Harrie kon nog net zien hoe de mooie broek van de ambtenaar er uitzag. Deze zou zijn dikke reet nooit meer omspannen, ze was afgeschreven, uitgeteld. Als ze erachter kwamen, dat Harrie de veroorzaker was, kon hij een vette rekening in de bus verwachten. Bovendien zou pa hem nog eens flink laten merken dat dit soort gedrag absoluut niet getolereerd werd. Nu de kust veilig was, ging hij er snel vandoor en liep verder, quasi ontspannen, naar school.

Op het schoolplein kreeg hij een ferme klap op zijn schouder. Het was Toon. ‘Jij zat hierachter hè en doe nu maar niet of je van niks weet.’ ‘Sorry, het was voor Willem bedoeld.’ ‘Ja, dat dacht ik al, weer zo’n domme actie van je. Mijn moeder heeft al vaker gezegd, dat je maar eens voor een dubbeltje verstand moet gaan kopen, anders loopt het nog verkeerd met je af,’ zei Toon. ‘Je praat en doet steeds meer als een oudwif. Doe eens wat minder verstandig en probeer eens te genieten van het leven,’ zei Harrie. ‘Pa is nog steeds behoorlijk pissig en denkt dat Willem het gedaan heeft. Zijn broek is naar de sodemieter, dat kan ons het zondagsgeld kosten, je wordt weer bedankt.’ ‘Sorry, maar je begrijpt toch ook wel, dat ik iets moest ondernemen nadat ze me zo vernederd hadden.’ ‘Ik hoop dat je nu klaar bent met je wraakacties. De kop van Willem zit in het verband, de broek van pa is afgeschreven en ma is druk met benzine bezig om de lijm van zijn kont te verwijderen,’ zei Toon. Harrie dacht hier echter heel anders over, hij wilde Willem laten voelen, dat er met hem niet te spotten viel en vond dat Willem nog lang niet voldoende gestraft was. Hij besloot om, als kleine toegift, in de pauze zijn fietsbanden slap te laten, zodat hij te voet naar huis moest. Hij realiseerde zich, dat dit geen dappere daad was, maar zag voorlopig geen andere mogelijkheden om wraak te nemen. Over een paar jaar zou het totaal anders zijn, dan zou hij zich beter kunnen verdedigen. Ook al was hij dan nog niet even sterk als Willem, toch zou hij enkele rake klappen uit kunnen delen. Dat zou Willem en zijn laffe vriendjes wel afschrikken. Harrie had een hekel aan grote jongens, die plezier beleefden aan het pesten van zwakkeren. Hij had een natuurlijke neiging om de zwakkeren te hulp te schieten, ook als hij daardoor enkele klappen moest incasseren. Op het schoolplein werden kinderen gepest omdat ze toevallig uit een ander dorp kwamen, kleiner waren, een bril droegen of op een andere manier afweken van de standaard. Naarmate Harrie groter en sterker werd, was hij steeds drukker met het opkomen voor deze groep. Op de speelplaats was Harrie in zijn element. In de klas deed hij niet echt mee, hij zag de noodzaak en al helemaal de lol niet in van leren.

Voor de laffe vriendjes van Willem had Harrie nog een kleine verrassing in petto. Hij wist dat ze bijna elke dag na schooltijd met hun fiets naar Willem gingen. Hij had grotere jongens in de weer gezien met een schoendoos met een zware steen eronder. Je kon er donder op zeggen, dat de eerste de beste jongeman die langskwam, hier een harde trap tegen gaf. Dit met een pijnlijke voet als gevolg. Harrie besloot om dit ook eens te proberen. Hij haalde thuis een oude doos uit de berging en wrikte een grote kei, een kinderkopje, los uit de straat. Oh, oh wat was dat kreng zwaar. Toen hij van school thuiskwam plaatste hij de 'doos' vlakbij de oprit van het huis van Willem. Hij was ervan overtuigd, dat een van de vrienden van Willem hier een pijnlijke voet aan over zou houden. Van die gedachte alleen al werd hij blij. Hij kroop achter de heg en zorgde ervoor dat hij goed zicht op de doos had. Na een poosje werden zijn benen stijf van de ongelukkige zithouding. Hij wilde net gaan verzitten toen een van de vrienden van Willem in zicht kwam. Nu zou het gaan gebeuren. Hij fietste recht op de doos af. Ja nu, geef de doos een rottrap. Jammer hij fietste gewoon vlak langs de doos. Wat een laf watje, dacht Harrie. Wellicht dat hij bij de andere vrienden meer succes had. Hij ging in een wat comfortabelere houding zitten en wachtte af. Het begon er op te lijken dat de andere vrienden vandaag niet langs kwamen. Aan de andere kant van de weg kwam de postbode rustig aangefietst. Hij keek naar de doos, stak de straat over en gaf een ontzettende trap tegen de doos. Hij donderde bijna van zijn fiets en vloekte zoals Harrie het nog zelden gehoord had. Hij stapte af en keek wild om zich heen. Harrie werd er gewoon bang van en drukte zich tegen de grond. Plotseling kwam hij, als een dolle stier, op de heg afgestoven. Harrie rende voor zijn leven. Zonder na te denken vluchtte hij het huis van Willem binnen. De postbode zat hem echter op de hielen. Harrie rende door de berging, de keuken, de hal en ging met sprongen de trap op. De postbode zat vlak achter hem. De moeder van Willem stond met open mond het schouwspel aan te zien. Ze kon de situatie helemaal niet bevatten. Boven aangekomen vluchtte Harrie de badkamer in en sloot snel de deur. Er werd op de deur geklopt, oplopend naar hard gebonk. Aan het kloppen te horen, was het voor Harrie wel duidelijk, dat het niet de goede Sint was die voor de deur stond. Hij hoorde verschillende stemmen, waaronder die van de boze man met de geblesseerde voet. De moeder van Willem beval Harrie om onmiddellijk de deur te openen. Dit was wel het laatste wat hij van plan was. Hij had de gebeurtenis van deze ochtend ook nog vers in zijn geheugen. Vlug opende hij het kleine badkamerraampje en wrong zich naar buiten. Hij keek of de kust veilig was en ging aan de vensterbank hangen. Zonder verder na te denken liet hij zich naar beneden vallen. Hij kwam hard op de stoep terecht, maar dat had hij er graag voor over. Het wilde zo snel mogelijk weg. Hij liep